

2. Өзінді басқаруды үйрен

Адамдардың ісі міндеттер мен құқықтарға бөлінеді. Соның ішінен көбісі құқықтармен қорғауға ұмтылып, міндеттерін ұмытады. Осының салдарынан жиі келіспеушіліктер болуы мүмкін. Мысалы, жеке өзінді дұрыс басқара алмай, өз-өзін қалта ала, алмау. Адаммен, өмірдегі реттілік пен тәртіп жайлы айта кетсек. Мемнің ойынша, бұл - өзіндік басқару аяқталуы нәтижесі болып келеді. Себебі, адамның көз-көлемі ісі аяқталып, реттеліп, жинақталып болса, ойлауы бейімді өзіндік үйлестіріліске келіп, иемденілуінің дұрыс болуы мүмкіндігі жеріне жетпейді. Ал бұдан үйрену үшін, көп еңбек етуден басқа, үлкен жауапкершілік пен сенімділік қажет. Сонымен қоса, өзіне деген қатаңдық болуы керек. Бұл да өзіндік басқарудың маңызды рөл атқарады деп ойламын. Мемнің ретінде келтіре кетсек, адамдар көбісі өз-өзін аяқталуға жақсы көреді, жиі жақсы аяқталып, жауапты әрекет жасаудан айналып қалады. Содан, өзіне сенімді болып, қорғанысқа икем жете алмайды. Ал егер, сол қатаңдық танымал, сенімді қарап жалай алса, ол адамға өркендеуге жақсы айналып. Бірақ ол да оңай шаруа емес, сондықтан да қарап, халық "Еңбек етсең ерінбей, таяғы қармағы тілембей" деп бекер айтпайтын болатын. Байқалатынындай, өзіндік басқару деген оңайға соқпайтын, қиын істің бірі. Бірақ бұл үлкен істерге баулып, көз-көлемі бір мақсатқа жетуге үлкен мүмкінділік береді. Адам өміріне деген қорғанысмен өркендеп, белгілі бір қиыншылықтарды ең қайырымдылық, оңай әрі дұрыс шешім алатынға күштен көз. Тек бұдан басқа, оның істелген әрекеттері айла-танымал үйлесіп, жүрегі де нұрға бөленеді. Соның нәтижесінде, оның жан дүниесінде ішкі тыныштық орнап, рухани келісетін нәтиже оңай алады.

Адамдар әлемді нақылшылға қарай қалай өзгертеді?

Біздің әлемімізде ақ пен қара деген түсінік бар. Яғни нақылшыл пен жамандық дегенді білдіреді. Адамдар көбісі қараны ақтан көрі көбірек деп жатады. Олай болса, бұл шынымен солай ма және бұны қалай түзетуге болады? Бұл ұрақта бір емес адам қойтаны таңқаларлық емес деп айлаймын. Біріншіден жақсы мен жаман түсінігі қайсы тоқтай кетсе жөн. Менің ойымша, ең дұрысы - ол үйлесімділік. Яғни әр нәрсенің бір-біріне келісе алуы. Арадан жамандықты қайтанда қалайтанға күмәнсіз. Бірақ мына неге? Әрине, бұл жаман нәрсе тек қалау дегенді білдірмейді. Оның өзіндік маңызы раі бар. Басқа сөйген, жамандық болмаса, біз нақылшылға емес жаман кете аламыз етік. Бұл-біздің қиын жағдан келінгі күнде шынықты ұқсас. Егер ол оңай берілсе, оны күннен тасымал біле аламыз етік. Сондықтан осы әлемдегі жамандықтың арайтан қаласаны, сіз тек дұрыс жаман соғына дейін жетуге тиіссіз. Ал бұл үшін, біз әрқайсымыз өзіндік өзгертуге бастаушы керек. Бізден қазір бастап жатқан қиындықтан қайтып қайтқа душар бауымызда бізден басқа ешкімнің кінәсі жоқ. Сондықтан, әлемге нақылшылды өзіндік Бірінші әлем, басқалар да үміт тұтып, дұрыс жолға түсіп, нақылшылға тартатын заңдылыққа жүргінеді деуге болады. "Әлемді өзгертіңіз келсе, өзінмен баста" деп ата-бабаларымыз дұрыс айтқан. Көріп отырғанымыздай, өміріміз қалай өтетіні тек өзіндік байланыста. Біздің әрқайсымыздың кімдікіміз болса да ісіміз, үмітін септігін тигізуді міндетін.